

luth. Kirkes Vedkommende dette imidlertid ændret, idet Aarsmødet i *Des Moines* vedtog, at al Samfundets Kvinder kunde vælges til Delegater — gav dem Valgbarhed og Stemmeret til Samfundets fremtidige Aarsmøder. Tilbage staar altsaa nu den forenede og de andre Kirkesamfundets Kvinder, der endnu ikke har faaet denne Ret.

Det er at haabe, at de Kvinder, der saaledes har faaet en smuk Oprejsning af den dansk-luth. Kirke i Amerika, nu ogsaa vil tage mere aktiv Del i Kirkens og Menighedernes *aaandelige* Udvikling, saa at de hver især maa være med til virkelig at bære Ansvaret for det dansk-amerikanske Folks Udvikling.

Hvor glædeligt for os enkelte Fremskridtskvinder at opleve, at en af vore Kirker herovre giver — saa vidt det staar i dens Magt — Kvinderne Ligestilling med Manden. — Læs den dansk-amerikanske Kirkes Historie — den evg. luth. saa vel som den forenede — og se, hvor fjærr denne Tanke en Gang har været. Begges Historie er kemisk rensende for Kvindenavne. Vidste man ikke bedre, kunde man næsten tro, at alle Præsterne levede i Cølibat. Og dog har *Præstehustruens Kald i Dansk Amerika* ikke blot været brydsomt og besværligt men ogsaa velsignelsesrigt og vidtrækkende. Om hende kunde og burde der ogsaa have været skrevet i Historien. Er det ved en Forglemmelse eller Tankeløshed, hun er blevet udeladt? Saa meget desto sørgeligere. Hendes store byrdefulde Gerning har da været lidet forstaaet og værdsat af dem, der skrev.

Kvindelige Hjælpeforeninger.

Iblandt de mange forskellige af disse vil jeg først nævne Foreningen „*Dagmar*“ i Brooklyn, stiftet i Fru Johanne Olsens Hjem den 5. Juni 1887 af Fruerne Augusta Carlsen, Johanne Olsen, Anna Andersen og Cathrine Schmidt. Denne Forening har i dette Tidsrum udbetalt over 15,000 Dollars i Sygehjælp, Livsassurance og Gaver. Fru Carlsen var Formand de første otte Aar, Fru Johanne Olsen var Kasserer i 7 Aar og i 14 Aar

Formand. Det skyldes hendes Indflydelse, at mange af Foreningens Medlemmer har taget saa stor aktiv Interesse i Arbejdet for det udmærkede *danske Alderdomshjemmet i Brooklyn*. „Alderdomshjemmets Moder“ kalder man — med Rette — Fru O. Hun, der — om nogen — er Fremskridtskvinde, indtager en højt anset Stilling blandt Østens Danske. Særlig i New York og Brooklyn er hun kendt som Foregangskvinde ved alle humane Foretagender og som den eneste kvindelige, den dygtigste og mest begejstrede Taler ved festlige Sammenkomster blandt Danske.

Af andre ikke organiserede Hjælpeforeninger er der en Del, der hører ind under den store „Dania Forening“ og kalder sig „Kvindeforeningen Dania“. Den er stiftet for at støtte og hjælpe Medlemmer i Sygdom og ved Dødsfald, men er dog ikke hemmelig som selve „Dania“ og arbejder heller som denne med Livsassurance. En anden Forening af danske Kvinder kalder sig 100 *Kvindes Forening* og er baseret paa frivillige Bidrag efter Overenskomst. En saadan Hjælpeforening af Kvinder i San Francisco, Formand Fru *Niels Larsen*, udbetaler omkring ved tusind Dollars om Aaret til trængende danske Familjer.

Søstersamfundet.

En meget stor og vidtrækkende Organisation er den store Sammenslutning „*Søstersamfundet*“ blevet. Søstersamfundets første Loge stiftedes af Fru *Christine K. Hemmingsen*, Datter af Husmand Anders Hansen-Orup, Sjælland. Denne Loge stiftedes den 31. Januar 1884 med 11 Medlemmer. Stifterindens Mand, Nils Hemmingsen, Medlem af Brodersamfundet valgtes til dens Over-Præsident. Cathrina Hansen til Præsident, Karen Hansen til Vice-Præsident, Agnes Johnsen til Sekretær og Christine Hemmingsen til Kasserer. Den 20. Marts samme Aar stiftedes Loge Nr. 2 i Lyons, Iowa, med 9 aktive 13 passive Medlemmer, og to *Brodersamfundsmedlemmer* som Over-Sekretær og Over-Kasserer. — Samme Aar i August døde *Christina Hemmingsen*.

Hendes efterladte Mand fik da udbetalt Dollars: 11,25 i Assurancance!

Tager man nu et Spring fra denne lille fattige Begyndelse i Aaret 1884 til Aar 1912, hvor Sammenslutningen ved sit halv-aarlige Møde den 1. Juli staar med 129 *Loger* og et Medlemsantal af 6242 aktive og mange passive Medlemmer og udbetalt Assurance af *Dollars: 117,250* og over *Dol. 150,000* i Sygehjælp, da maa man give Fru *Bothilde Hansen*, Østens Delegat til Mødet, Ret i, at dette dog turde være en ret enestaaende dansk Kvindeforening i et fremmed Land ingen anden Nation kan fremvise noget lignende. Samfundet er baseret paa gensidig Hjælpeprincip, naar en lider Nød er det alle de andres Pligt at hjælpe. „Dette Princip har det danske Søstersamfund i Amerika søgt at gennemføre saa godt som det var muligt. Hvor megen Fattigdom, Lidelse og anden Nød har ikke danske Mænd og Kvinder i Amerika afhjælpet ved at staa sammen Lasi og Brast, det kan ikke tælles i Dollars eller siges i Ord“ — siger Fru Hansen, og vi maa med hende bære det smukke Resultat de to Sammenslutninger Broder- og Søstersamfundet kan fremvise af deres Virksomhed.

Blandt de Brodersamfundsmedlemmer, der har været behjælpelige med at oparbejde Søstersamfundssagen, nævnes især de *Herrer Niels Hemmingsen, L. M. Hoffenblad, L. Riis og J. Chr. Eskildsen*. Hr. Hoffenblad og Hr. Riis var saaledes gennem 25 Aar hhv. Oversekretær og Overkasserer for Samfundet. Ved sidste Aarsmøde i Concil Bluffs Iowa, 1910, afgik de fra disse Stillinger, og *Kvinder valgtes ind i deres Sted*. Samfundet har fælles Livsassurance, hvert Medlem kan forsikres for 250—400 Dollars. Derimod har hver Loge sin selvstændige Syge- og Hjælpekasse med varierende Kontingent. Kvinder fra 18—50 Aar kan optages. En Loge ikke mindre end 9 Medlemmer kan tilhøre Sammenslutningen.

Søstersamfundet vedkender sig ingen Interesse for Kvindesagsspørgsmaalet, — som en af dets Medlemmer udtrykte sig — „at begynde paa at drøfte dette